

POLSKA W PRZEDEDNIU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Polityka zagraniczna II
Rzeczypospolitej

Główne kierunki polskiej polityki zagranicznej

- w 1921 r. Polska zawarła sojusz z Rumunią
- w 1921 r. Polska zawarła sojusz Francją
- Józef Piłsudski był zwolennikiem projektu Międzymorza – plan zakładał stworzenie federacji państw Europy Środkowej
- W lipcu 1932 r. Polska zawarła ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich trzyletni traktat o nieagresji – traktat został przedłużony do 1945 r.
- Stosunki polsko-niemieckie w okresie międzywojennym
  - w okresie Republiki Wajmarskiej stosunki polsko-niemieckie były wrogie - Niemcy dążyły do odzyskania ziem straconych na rzecz Polski
  - po dojściu Hitlera do władzy Piłsudski proponował Francji przystąpienie do wojny prewencyjnej z Niemcami
  - wkrótce jednak nastąpiła normalizacja stosunków polsko-niemieckich – **26 I 1934 r. została zawarta polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy**

Sytuacja międzynarodowa

- w 1922 r. w Rapallo został zawarty traktat między Niemcami i ZSRR
- niekorzystnie na położenie Polski wpłynęły zawarte w 1925 r. traktaty w Locarno
  - zostały zawarte między Wielką Brytanią, Francją, Belgią i Niemcami
  - Niemcy gwarantowały z nich nienaruszalność swojej granicy zachodniej
  - zagrożenie dla Polski wynikało z tego, że granica polsko-niemiecka nie uzyskiwała takich gwarancji

Polityka równowagi

- Polegała ona na tym, żeby utrzymywać stosunki z Niemcami i ZSRR na podobnym poziomie.
- Celem było uniknięcie angażowania się po stronie jednego sąsiada przeciwko drugiemu.

Od listopada 1932 r. do września 1939 r.
ministrem spraw zagranicznych był Józef
Beck

Konflikt polsko-czechosłowacki o Zaolzie

- Zaolzie wbrew wcześniejszym ustaleniom zostało włączone do Czechosłowacji w 1919 r.
- Wcielenie Zaolzia do Polski – X 1938 r.
  - Polska skorzystała z okazji, jaką stworzyła III Rzesza, żądając na konferencji w Monachium oddania im przez Czechosłowację Sudetów
  - Minister Józef Beck wystosował do Czechosłowacji ultimatum z żądaniem zwrotu Zaolzia
  - 2 X 1938 r. na Zaolzie wkroczyły wojska polskie

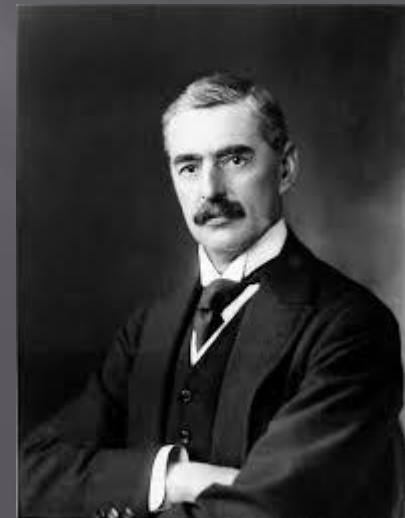
Zaostrzenie stosunków polsko-niemieckich

- Niemieckie żądania wobec Polski zostały przedłożone przez Joachima von Ribbentropa 24 X 1938 r.;
  - zgoda na wcielenie do Niemiec Wolnego Miasta Gdańska,
  - zgoda na przeprowadzenie eksterytorialnej autostrady i linii kolejowej z Niemiec do Prus Wschodnich,
  - ponadto Ribbentrop zaproponował przystąpienie Polski do paktu antykominternowskiego.
- Niemcy zaproponowali Polsce:
  - utrzymanie przez Polskę wolnego portu i kolei w Gdańsku,
  - przedłużenie paktu o nieagresji na 25 lat,
  - pomoc w uzyskaniu wspólnej granicy z Węgrami.

Sojusz z Francją i Wielką Brytanią

- 31 III 1939 r. premier Anglii, Neville Chamberlain udzielił Polsce gwarancji pomocy na wypadek agresji ze strony Niemiec.
- W kwietniu Wielka Brytania i Polska udzieliły sobie wzajemnych gwarancji, do sojuszu polsko-angielskiego przyłączyła się Francja
- Zacieśnienie polsko-francusko-angielskiej współpracy Adolf Hitler wykorzystał jako pretekst do wypowiedzenia polsko-niemieckiego paktu o nieagresji – 28 IV 1939 r.

Neville Chamberlain

Nawiązanie współpracy przez ZSRR i III Rzeszę

- 23 VIII 1939 r. został zawarty niemiecko-radziecki pakt o nieagresji, zwany paktem Ribbentrop-Mołotow.
- Do traktatu dołączono tajny protokół, w którym III Rzesza i ZSRR dokonały podziału Europy Środkowej na strefy wpływów.
- Na jego mocy również ziemie polskie zostały podzielone między oba państwa.

23 sierpnia 1939 r. w Moskwie. Od lewej Friedrich Gaus, Joachim von Ribbentrop, Józef Stalin Wiaczesław Mołotow.

Józef Stalin z
Joachimem von
Ribbentropem

Pakt Ribbentrop-Mołotow

Pakt o nieagresji zawarty 23 VIII 1939 r. w Moskwie między III Rzeszą a ZSRR, podpisany przez niemieckiego ministrów spraw zagranicznych Joachima von Ribbentropa i Wiaczesława Mołotowa. Pakt zobowiązywał obie strony do nieagresji, a w przypadku konfliktu jednego z sygnatariuszy z państwem trzecim – do zachowania neutralności.

Pakt zawierał tajny protokół w którym III Rzesza i ZSRR dokonały podziału Europy Środkowej na strefy wpływów. W strefie Niemieckiej znalazły się Litwa i zachodnia część Polski. Strefa Radziecka objęła wschodnią część Polski – linia demarkacyjna między III Rzeszą a ZSRR została wyznaczona na linii Wisły, Bugu i Sanu – oraz Finlandia, Estonia, Łotwa i Besarabia. 28 IX 1939 r. dokonano korekty podziału – ZSRR miał przejąć przyznaną wcześniej Niemcom Litwę, a w zamian Niemcy otrzymali ziemie polskie do Bugu.

Strefy interesów ZSRR i III Rzeszy

